

Voor een

sterke samenleving

Verkiezingsprogramma ChristenUnie Ede 2014 - 2018

ChristenUnie

Ede

Colofon

TEKST

Aldert van Eck
Jellie Kieft-Boersema
Leon Meijer

FOTO'S

Marten Idema (www.mioculus.nl)

VORMGEVING

Ella van Pijkeren (www.ellavanpijkeren.nl)

Voorwoord

Sinds 2008 heeft ons land te maken met een economische crisis. Werkzaamheden in de bouw kwamen stil te liggen. Duizenden mensen verloren hun baan. Jongeren die in 2008 aan een opleiding begonnen, hebben 6 jaar lang het woord crisis gehoord. Hun kans op een vaste baan is klein. De landelijke overheid sneed fors in de uitgaven. Bezuinigingen die regelrecht bij de lokale gemeenten terecht kwamen.

Miljoenen euro's heeft de gemeente Ede de afgelopen jaren bezuinigd. Ondertussen vielen de inkomsten uit verkoop van grond tegen. Grote projecten zoals het nieuwe landgoed tussen Kernhem en Veldhuizen verschrompelden tot kleine bouwplannen. Nieuwe huizen in de dorpen kwam moeizaam van de grond. En het paradepaardje van de gemeente 'een nieuwe woonwijk op de kazerneterreinen' liep enorme vertraging op. De landelijke overheid besloot het takenpakket van de lokale gemeente per 2015 fors uit te breiden. De gemeente wordt verantwoordelijk voor jeugdzorg, AWBZ zorg en bemiddeling naar werk voor mensen met een arbeidsbeperking. Mooie taken, helaas besloot diezelfde landelijke overheid daar minder geld bij te geven.

Uitdagingen voor Ede. Het stelt de politiek de vraag: wat voor gemeente willen we zijn? Op welke taken moet de gemeente haar aandacht vestigen. Maar ook, hoe kan de lokale overheid samen met de inwoners van Ede, Bennekom, Lunteren, Otterlo, Harskamp, De Valk, Wekerom, Ederveen en De Klomp zorgen dat het in onze gemeente goed leven is. Wat de ChristenUnie betreft heb je daar een samenleving voor nodig waar iedereen mee kan blijven doen. Waar mensen naar elkaar omzien. Kerken en verenigingen actief zijn in het tonen van zorg en betrokkenheid voor elkaar. En waar de gemeente zorgt dat niemand buiten de boot valt.

De Bijbel is voor de ChristenUnie het fundament van ons politiek handelen. De samenleving die de Thora, de profeten en uiteindelijk de Here Jezus ons voorhoudt, is een samenleving die wij willen nastreven. Het is een sterke samenleving die vraagt om goede zorg voor kwetsbare mensen. Een samenleving met voldoende werkgelegenheid en goed ondernemerschap. Een samenleving die aandacht heeft voor de schepping en verantwoordelijk omgaat met het leven en de leefomgeving.

Het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie laat u zien welke keuzes wij maken. Wij kiezen 'Voor een sterke samenleving.'

Leon Meijer

Lijsttrekker ChristenUnie

Gemeenteraadsverkiezingen 2014

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	4
INLEIDING	5
<i>Welkom</i>	5
<i>Onbekend terrein</i>	5
<i>Totstandkoming</i>	5
<i>Hartelijk dank!</i>	5
GEMEENTEFINANCIËN	6
<i>Decentralisaties</i>	6
<i>Waardevermindering</i>	6
INKOMEN	8
<i>Hulp bij werk en inkomen</i>	8
<i>Participatiewet</i>	9
ZORG	10
<i>Decentralisatie AWBZ</i>	10
<i>Geestelijke gezondheidszorg</i>	12
<i>Jeugdzorg</i>	12
<i>Maatschappelijke opvang</i>	13
LEEFOMGEVING	14
<i>Zorg voor de Schepping</i>	14
<i>Ruimte voor ontwikkeling</i>	15
ECONOMIE	17
<i>Bedrijven</i>	17
<i>Detailhandel</i>	18
<i>Landbouw</i>	19
ONDERWIJS	20
VRIJE TIJD	22
<i>Sport</i>	22
<i>Cultuur</i>	23
VEILIGHEID	25
STANDPUNTENALFABET CHRISTENUNIE EDE	27

Inleiding

WELKOM

ChristenUnie Ede heet u van harte welkom om ons verkiezingsprogramma 2014-2018 door te bladeren en te lezen wat voor u belangrijk is. Voor ons bent u belangrijk. Wij hopen dat de wijze waarop wij beleid in Ede beschrijven en uitgevoerd willen zien voor u een feest van herkenning is.

ONBEKEND TERREIN

Op dit moment wordt in Nederland de crisis gevoeld: faillissementen, ontslagen, bezuinigingen door zowel rijksoverheid als gemeenten. Er gaat, met name op sociaal gebied, de komende jaren veel veranderen. Zó veel dat het waarschijnlijk meer dan de helft van de gemeentebegroting zal gaan uitmaken. Het gemeentebestuur begeeft zich dan ook op deels onbekend terrein in het sociale domein. Een wandeling waarvan de routes nog niet allemaal in kaart zijn gebracht. Het einddoel is wel duidelijk: er moet meer gedaan worden met minder geld. Als christelijk-sociale partij wordt onze koers bepaald door ons geloof in Christus. Zijn voorbeeld en boodschap voor de naaste en de schepping bepaalt hoe wij onze stappen zullen zetten. Dat geeft rust in onrustige tijden.

TOTSTANDKOMING

Dit verkiezingsprogramma is mede tot stand gekomen dankzij 25 mensen uit onze achterban. Verspreid over zeven thema-avonden hebben zij met ons het Edese leven van alledag én morgen met ons doorgenomen. Zonder problemen maakten ze een avond in hun vaak drukke levens voor ons vrij en spraken geanimeerd met elkaar over de zaken die aan de orde gesteld werden. Ondertussen typten wij onze vingers blauw. Wat we hoorden was heel informatief, soms ook verrassend nuchter en creatief. Citaten in dit programma zijn letterlijke uitspraken van hen. We hebben op deze manier dus ook weer het nodige over onze achterban geleerd: die telt bevlogen mensen, met beide benen op de grond. Nuchtere betrokkenheid op de medemens en de schepping.

HARTELIJK DANK!

We danken onze meedenkers dan ook hartelijk voor hun bereidheid om ons een kijkje in hun leven te gunnen. En we spreken onze dank uit aan God, voor zijn kracht, voor wat hij ons geeft in onze achterban aan inspirerende en bemoedigende mensen, ook door middel van hun gebed.

We wensen u veel leesplezier!

Verkiezingsprogramma commissie:

Aldert van Eck (bestuurslid)

Jellie Kiefte-Boersema (raadslid)

Leon Meijer (raadslid)

Gemeentefinanciën

"De gemeente Ede heeft een financieel

gezonde positie, maar met stijgende uitgaven

en dalende inkomsten is het een kunst om

financieel gezond te blijven."

DECENTRALISATIES

De gemeente Ede heeft een financieel gezonde positie, maar met stijgende uitgaven en dalende inkomsten is het een kunst om financieel gezond te blijven.

De rijksoverheid hevelt steeds meer taken naar de gemeente over (decentralisatie). Meest recent zijn jeugdzorg, arbeidsvoorzieningen voor mensen met een arbeidshandicap, begeleiding en dagbesteding. Het Rijk is van mening dat gemeenten dit allemaal efficiënter kunnen en laten de overhevelingen dan ook gelijk gepaard gaan met bezuinigingen. 'Mensen in hun eigen kracht zetten', vertellen de begeleidende beleidsnotities. Maar ook een gemeente kan met minder geld gewoon minder doen en moet soms pijnlijke keuzes maken.

WAARDEVERMINDERING

Een andere ontwikkeling is dat de bezittingen van de gemeente minder waard worden. Huizen- en grondprijzen dalen de laatste jaren. De gronden die in bezit zijn van de gemeente zijn veel minder waard geworden. Gronduitgifte, ooit een melkkoe voor menige gemeente, is geen forse bron van inkomsten meer. De uitgifte van grond voor nieuwbouw gaat veel langzamer dan men jaren geleden, bijvoorbeeld toen de grond voor de Veluwe Poort gekocht werd, had gedacht. Ondertussen betaalt de gemeente wel de rente op de leningen voor de aankoop van de kazerneterreinen.

De mening van ChristenUnie Ede:

- De gemeente moet zich in financieel moeilijke tijden beperken tot haar kerntaken. Dat betekent dat de gemeente zeer terughoudend omgaat met het toekennen van subsidies (hooguit waarderingssubsidies) aan particuliere initiatieven op het gebied van cultuur, sport en vrijwilligerswerk.
- Gelden die gemoeid zijn met reorganisatie van aan de gemeente verbonden instellingen zoals Permar, worden slechts in tranches uitgekeerd als daar kwalitatief goede businessplannen tegenover staan.
- Leningen aan noodlijdende bedrijven in de gemeente zijn uit het oogpunt van staatssteun ontoelaatbaar. Uitstaande leningen aan bijvoorbeeld het ziekenhuis ZGV en Cinemec dienen zonder vertraging afgelost te worden.
- De enige manier die de gemeente heeft om meer inkomsten te krijgen is het verhogen van de lokale lasten voor de burger (bijvoorbeeld Onroerend Zaak Belasting, toeristenbelasting, leges). In een tijd dat de koopkracht van de inwoners van Ede onder druk staat, wil de ChristenUnie deze optie zo lang mogelijk uitstellen.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met de haar toevertrouwde gelden en streeft een sluitende meerjarenbegroting na.

Inkomen

"Verkeerde keuzes bij het consumeren zijn

nog steeds hoofdoorzaak 1 bij het maken van

schulden, zeker bij jongeren."

HULP BIJ WERK EN INKOMEN

ChristenUnie Ede vindt economische zelfstandigheid van personen en gezinnen belangrijk, maar niet allesbepalend. In de Bijbel lezen we dat God vooral waarde hecht aan wat je met je inkomen doet en met de mogelijkheden en talenten die je gegeven zijn. Het huisouder zijn, vrijwilligerswerk doen, mantelzorg verrichten of bidden is ook broodnodig in het dagelijks leven.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Bij het verstrekken van uitkeringen door de gemeente is het vragen van een tegenprestatie in arbeid een gezond uitgangspunt, mits het niet leidt tot arbeidsverdringing. De tegenprestatie moet zoveel mogelijk in het kader staan van een traject van volwaardige terugkeer naar financiële en sociale zelfredzaamheid.
- Bij mensen en gezinnen met een arbeidsinkomen rond of onder het sociaal minimum kan door aanvullende inkomensondersteuning sociaal isolement voorkomen worden. Vooral voor opgroeiende kinderen in een gezin vindt de ChristenUnie het van belang dat soberheid niet ontaardt in armoede en uitsluiting.
- Bij de beoordeling voor aanvullend inkomen is deze sociale uitsluiting, in feite de vraag achter de vraag, belangrijker dan het lijstje aan voorwaarden en regelgeving afvinken.
- De ChristenUnie vindt dat bij mensen die geen tot nauwelijks verdien capaciteit hebben zoals chronisch zieken en ouderen met een

laag inkomen, gekozen moet worden voor toegankelijke en regelarme verordeningen. Zeker nu van rijkswege aanvullend doelgroepinkomen lijkt weg te vallen en de gemeenten dit via maatwerk moeten regelen.

PARTICIPATIEWET

De participatiewet komt eraan, waardoor veel zal veranderen voor mensen met een arbeidshandicap. Voor veel mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zal het verschil tussen dagbesteding en sociale werkvoorziening minder worden. De ChristenUnie vindt een goede matching tussen werk- of opdrachtgever en de arbeidsgehandicapte werknemer cruciaal voor het welslagen van de a.s. participatiewet en het welbevinden van zowel werkgever als werknemer.

De mening van ChristenUnie Ede:

- De gemeente moet initiatieven die meer plezier in het werk en een goed dagritme opleveren waarderen door mee te denken in mogelijkheden of eventuele financiering. De ChristenUnie pleit voor gemeentelijke persoonsgebonden budgetten voor dagbesteding.
- Omdat straks veel minder mensen gebruik kunnen maken van beschutte werkplekken moet de gemeente voortdurend investeren in een goede verhouding met het bedrijfsleven en in goede voorzieningen op het gebied van begeleiding aan gedetacheerde werknemers met een arbeidshandicap of een sociale beperking. Voor de ChristenUnie staat bij sociale werkvoorziening het belang van de werknemer die een beschutte werkplek nodig heeft voorop. Als dat belang in de nabije toekomst gebaat is bij een andere organisatievorm van de huidige voorziening, dan kiest de ChristenUnie daarvoor.

"Gesleep met de kinderen en gedoe met

kinderopvang breekt alleenstaande ouders op

die werk aanvaarden." Minder werken levert

dan uiteindelijk meer op."

Zorg

*"Bureau Jeugdzorg Gelderland in Ede zou een
dislocatie regionale jeugdzorg moeten worden."*

DECENTRALISATIE AWBZ

Door de decentralisatie van begeleiding uit de landelijke Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten naar de gemeenten (en de overheveling van persoonlijke verzorging en thuisverpleging naar de zorgverzekeringen) wordt een volgende stap gezet in het proces van beheersbaar maken van de hoog opgelopen zorgkosten. Er zal, gezien de bezuinigingen, nog meer op de schouders van vrijwilligers en vooral van mantelzorgers gelegd worden doordat eerst naar het eigen netwerk gekeken wordt bij een hulpvraag. Op zich is de ChristenUnie voorstander van deze visie, maar hierbij is goed zicht op zowel draaglast als draagkracht bij mantelzorg wel essentieel voor een goede uitvoering van de WMO. Ede mag zich hierbij gelukkig prijzen met veel vrijwillige inzet! Er wordt onnoemelijk veel gedaan op sociaal gebied en in de zorg door vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en kerkelijke instanties zoals diaconieën. Op het gebied van samenwerking en (financiële) waardering voor deze onmisbare hulp zou de gemeente er best een tandje bij mogen zetten, want zonder deze inzet is Ede rijp voor een sociaal en financieel faillissement.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Er moet onderzoek gedaan worden naar de draaglast en draagkracht van mantelzorgers en de mogelijkheden tot ondersteuning. Zonder mantelzorgers zou het er slecht uitzien voor veel kwetsbare en zieke mensen in Ede.

- Het is niet zinvol bij zware, langdurende of heel persoonlijke zorg te focussen op burenhulp. Dat is ook niet realistisch in deze maatschappij waarin heel wat straten overdag uitgestorven zijn omdat iedereen werkt. Ondersteuning van mantelzorg zal meer opleveren.
- Het aanduiden van de benodigde zorg (indiceren) door zorgaanbieders is enerzijds logisch, zij hebben de kennis in huis. Anderzijds moet wel een indicatiesysteem uitgedacht worden waarin het resultaat telt: een zorgbehoeftige burger die tevreden is omdat er rekening is gehouden met diens specifieke situatie. Perverse prikkels bij indicatiestelling met overindicering of medicalisering tot gevolg moeten voorkomen worden. De zorgvraag moet dan ook centraal staan, het zorgaanbod moet daarop aangepast worden. Dit kan door de keuze van een gemeentelijk vraaggericht zorgmodel waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de regie bij de indicatiestelling.
- Wijkcentra kunnen een belangrijke rol spelen op het gebied van dagbesteding . Zij moeten op dat gebied meer doen dan tot nu toe wordt gedaan.
- Vrijwilligers moeten vrijwilligers blijven, ze moeten zelf goed in hun vel zitten. Belangrijk is het investeren in vrijwilligers: meedraaien in de leuke dingen, opleiden en begeleiden.
- Opgelegd "vrijwilligerswerk", bijvoorbeeld via re-integratie mag geen vrijwilligerswerk genoemd worden.
- Welgestelden kunnen zelf hun (huishoudelijke) hulp, hulpmiddelen en voorzieningen (deels) bekostigen. Uiteindelijk is dat vaak goedkoper en sneller in huis. De ChristenUnie pleit voor overname door de gemeente als de voorziening niet meer nodig en goed herbruikbaar is.

"Een 'zorghuis' georganiseerd op de manier van het veiligheidshuis, dus een samenwerkingsverband van zorgaanbieders, is een goed idee."

- Keuzevrijheid voor identiteitsgebonden zorg is een groot goed en moet zoveel mogelijk gefaciliteerd worden. De ChristenUnie kiest voor een inkoopmodel met een grote diversiteit: zowel grote als kleine (gespecialiseerde of identiteitsgebonden) zorgaanbieders.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Deze maatschappij kenmerkt zich door een toenemende intolerantie voor mensen die een beetje zonderling doen of hun leven maar moeilijk op de rit kunnen krijgen. De hectiek en sociale druk in onze samenleving kan het leven verzwaren voor psychisch kwetsbare of sociaal zwakkeren. De ChristenUnie vindt het belangrijk om als maatschappij weer te ervaren wat erbarmen is. Werkelijk oog hebben voor elkaar en met elkaar mee kunnen lijden. We hebben elkaar allemaal nodig. Buurtcentra, kerken en andere religieuze gemeenschappen kunnen daarin een voorbeeldrol vervullen voor de gemeente.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Juist bij GGZ- problematiek kunnen, naast natuurlijk burens en familie, de politie en Woonstede een signalerende rol spelen. Ondanks de beperkingen van het nieuwe regeerakkoord voor woningcorporaties moet de gemeente op het gebied van signalering van eenzaamheid, vervuiling en GGZ-problematiek duidelijke afspraken blijven maken met Woonstede.
- De opbrengsten van de pilot sociale (wijk)teams zijn belangrijk. De gemeentelijke regie moet samenwerking tussen professionele zorgverleners bevorderen en het gevoel elkaars concurrent te zijn moet hierdoor worden losgelaten.

"Kerken en diaconieën kunnen letterlijk vaker

hun deuren openzetten met activiteiten of door

bijvoorbeeld in wijkcentra te participeren. Ze moeten

echter wel hun grenzen kennen en op tijd professionele

hulp bij zware zorgvragen durven inroepen."

"Vroeger verzetten de kerken zich tegen de bijstandswet omdat ze vonden

dat armenzorg in de samenleving een taak voor de kerk was en niet voor de

samenleving. Nu krijgen ze het met een U-bocht weer terug."

JEUGDZORG

De jeugdzorg wordt in 2015 de verantwoordelijkheid van de gemeenten, zowel bestuurlijk als financieel. Ook voor specialistische jeugdhulp als jeugd-ggz, jeugdreclassering, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen, etc. De ChristenUnie vindt wachtlijsten uit den boze voor wanhopige ouders, escalatie ligt bij jeugd- en dus gezinsproblematiek snel op de loer.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Opvoeden is niet altijd makkelijk, dat leer je met vallen en opstaan. Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet zowel direct als via instanties en (gemeentelijke) websites herkenbaar en aanspreekbaar zijn als toegangspoort tot laagdrempelige en tijdige hulp voor ouders en kinderen/ jongeren .
- Het keukentafelgesprek door hulpverleners bij een probleemgezin werkt vooral goed als de problemen nog niet te veel de pan uitgerezen zijn. Bij ernstige problematiek zijn meerdere hulpverleners in een gezin niet altijd te vermijden, maar hierbij moet wel een goede afstemming en regievoering verplicht worden gesteld door de gemeente.
- De (indicatie-)ervaring van bureaus Jeugdzorg mag niet verloren gaan.

MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Maatschappelijke Opvang, onderdak en begeleiding voor dak- en thuislozen, is voor Ede als centrumgemeente geen makkelijke taak, zeker niet als het zorgmijders betreft die in de praktijk slecht begeleidbaar blijken. De ChristenUnie vindt dat niemand "opgegeven" mag worden. Dat deed Christus ook niet.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Waardering voor en goede samenwerking met de vrijwilligersorganisaties vanuit samenleving en kerken is een must voor de gemeente om de wettelijke verplichting tot maatschappelijke opvang voor deze mensen waar te kunnen maken. Vaak kunnen deze vrijwilligersorganisaties nog enigszins contact leggen met dakloze zorgmijders die groot wantrouwen hebben opgebouwd richting hulpverleners en gemeente.
- Goede vrouwenopvang is onontbeerlijk. Investeren in preventieve programma's ten dienste van gezinnen en huwelijken is investeren in de toekomst. Bij huiselijk geweld ziet de ChristenUnie zorg voor de eventuele kinderen als prioriteit. Geweld in een gezin richt ernstige schade aan bij kinderen en dat kan tot in een volgende generatie doorwerken. De spiraal van geweld moet zo snel mogelijk doorbroken worden en er moet veiligheid worden gecreëerd, afkoelingsprogramma's kunnen daar onderdeel van zijn.

Leefomgeving

"Als de wolf op eigen kracht naar de Veluwe

komt is dat in feite een compliment voor het

*natuurbeheer op de Veluwe."*¹

ZORG VOOR DE SCHEPPING

Ede is een prachtig stukje schepping, dat we willen beschermen en behouden. De ChristenUnie gelooft dat de mens de aarde van God heeft gekregen en wil daar als een goede rentmeester mee omgaan. Dit betekent dat het milieu gespaard moet blijven en de aarde niet uitgeput raakt. We mogen de aarde niet zodanig beschadigen dat huidige en toekomstige generaties hier last van hebben. We willen de natuur beschermen en de biodiversiteit in stand houden. Het mooie groene buitengebied is een belangrijke factor in Ede. Inwoners en recreanten genieten van de prachtige gebieden en het groen is belangrijk voor het vestigingsklimaat van bedrijven.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Door toenemende leegstand en een afnemende vraag wordt hergebruik van gebouwen steeds belangrijker. De ChristenUnie wil zoveel mogelijk aandacht voor herstructurering van reeds bebouwd gebied in plaats van het volbouwen van open landschap.
- Duurzaam bouwen is belangrijk voor het beschermen van de leefomgeving. Dit betekent dat de ChristenUnie streeft naar energieneutraal bouwen. Daarnaast zijn goed materiaalgebruik en multifunctionaliteit belangrijke aspecten van duurzaam bouwen.
- Duurzaamheid kan gestimuleerd worden door de woonlasten op langere termijn meer dan nu gebeurt te laten meewegen in de keuzes die bij bouw

¹ Foto wolfhond

"Klompenpaden zijn goed voor het onthaasten."

of renovatie van een woning gemaakt worden. De ChristenUnie wil dit stimuleren door aandacht te vragen voor duurzaamheidsleningen en goede voorlichting.

- De ChristenUnie wil duurzame energieproductie stimuleren en ziet mogelijkheden voor zonnepanelen en windmolens. Ook kleinschalige biomassa-installaties zijn met de juiste randvoorwaarden mogelijk. Hier mag geen voedsel in gebruikt worden en de biomassa moet vanuit de regio komen.
- Waar landbouw- en natuurbelangen botsen zijn investeringen in technische maatregelen vaak meer kosteneffectief dan het verplaatsen van bedrijven.
- Landschappen die veel natuurlijke of historische waarde hebben willen we beschermen. Dit willen we samen doen met de boeren, andere ondernemers en burgers. Hierdoor blijft Ede aantrekkelijk voor haar inwoners en recreanten. Klompenpaden die lopen over boerenland en onderhouden worden door vrijwilligers zijn hier een mooi voorbeeld van die op de waardering van de ChristenUnie kunnen rekenen.

RUIMTE VOOR ONTWIKKELING

Ruimtelijke ontwikkeling moet waar mogelijk bijdragen aan een betere leefomgeving. De economische crisis van dit moment, heeft grote gevolgen voor de ruimtelijke ontwikkeling en de woningmarkt. De tijd dat de gemeente sterk kan sturen is voorbij en zal naar verwachting ook niet terugkeren. De ChristenUnie staat op het standpunt dat de gemeente ruimte moet bieden aan initiatieven die vanuit de samenleving en het bedrijfsleven genomen worden. Dit betekent dat minder vooraf vastgelegd kan worden. Burgerparticipatie is voor de ChristenUnie onlosmakelijk verbonden met ruimtelijke ontwikkeling. De burger participeert niet meer in projecten van de gemeente, maar de gemeente participeert in projecten van de samenleving die een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de gemeente Ede.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen in de samenleving betekent minder vastleggen en minder gedetailleerde bestemmingsplannen. De ChristenUnie pleit daarnaast voor meer welstandsvrij bouwen. Minder regels maakt de bouw goedkoper en zorgt voor minder ergernis.

"Als een bedrijf uit de eigen plaats het werk doet, doet 'ie ook beter z'n best".

Welstandseisen mogen duurzaamheid en ook bijvoorbeeld verbouwingen voor mantelzorg niet in de weg staan. Bovendien heeft het afschaffen van de welstandscommissie in andere gemeentes niet tot vreemde situaties of lelijke gebieden geleid.

- Vraaggestuurd bouwen verdient meer ruimte. Een mooi voorbeeld van het initiatief bij de samenleving leggen is collectief particulier ondernemerschap. In de praktijk blijkt wel dat er vaak professionele hulp bij nodig is. De gemeente moet deze faciliteren.
- Het bouwen van starterswoningen is belangrijk voor de leefbaarheid van de buitendorpen.
- Het bouwen van voldoende studentenhuisvesting moet gestimuleerd worden.
- Het aandeel sociale huurwoningen van dertig procent in bouwprojecten mag niet zomaar verminderen.
- Grondexploitatie kan in de huidige woningmarkt niet langer een melkkoe zijn voor de gemeente. De tijd dat grondexploitaties veel geld op leverden voor de gemeente is voorbij. De ChristenUnie pleit voor een realistische grondprijs zodat bouwprojecten uitgevoerd kunnen worden met uiteindelijk een realistische koopprijs .
- Parkeren moet per minuut betaald worden.
- Duurzame vervoersmiddelen zoals de fiets en het openbaar vervoer hebben prioriteit.

"Een duurzaam gebouw is vooral een gebouw dat lang blijft staan."

Economie

"Moeizaam van het bedrijventerrein afkomen

is slecht voor het milieu."

BEDRIJVEN

Werk en economie zijn belangrijk voor het welbevinden van mensen. Economische ontwikkeling is voor de ChristenUnie echter geen doel op zich, maar staat ten dienste van de samenleving. De ChristenUnie zet daarom vraagtekens bij de ontwikkeling richting een 24-uurs economie. Ede profileert zich als een groene, bereikbare gemeente, die aantrekkelijk is voor bedrijven. Het World Food Center kan, als onderdeel van Food Valley een belangrijke stimulans zijn voor bedrijven om zich in Ede te vestigen. De ChristenUnie wil zich daarom inspannen voor de komst van het World Food Center maar vindt het belangrijk dat deze bijdraagt aan het lokale ondernemersklimaat.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Het economisch regionaal samenwerkingsverband FoodValley met de nadruk op de voedselindustrie begint langzamerhand vorm te krijgen. ChristenUnie Ede ziet hiertoe kans voor een permanente vertegenwoordiging met het oog op economische en representatieve doeleinden in Brussel, wel met duidelijke verantwoording naar de aangesloten gemeenten. Ook ziet de ChristenUnie noodzaak voor duidelijker afspraken over onderlinge zakelijke verhoudingen, zodat er beter samen gewerkt wordt ten bate van de gehele regio en het niet 'samen voor ons eigen' wordt.
- Bedrijven moeten zich welkom voelen in Ede. De ChristenUnie pleit ervoor

dat bedrijven één aanspreekpunt hebben bij de gemeente. Daartoe worden accountmanagers aangesteld die regelmatig contact hebben met 'hun' bedrijven en weten wat er speelt.

- De ChristenUnie streeft naar zoveel mogelijk duurzame bedrijvigheid. Eisen kunnen hieraan bijdragen, maar in deze tijd van crisis is stimuleren vaak effectiever. Het ontbreekt veel bedrijven aan kennis over en mogelijkheden voor bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen. De gemeente moet hier met onder andere voorlichting een stimulerende rol in spelen.
- Europese aanbestedingsregels maken het onmogelijk om projecten onderhands te gunnen aan een regionale aannemer. Ede moet dan ook de aanbestedingsprocedure zó toepassen dat lokale en regionale bedrijven maximaal de kans krijgen, bijvoorbeeld door in te zetten op duurzaam inkopen. Door bijvoorbeeld CO-2 uitstoot mee te wegen in de gunning wordt het aantal kilometers dat bouwvakkers moeten reizen verminderd en hebben lokale ondernemingen meer kans. En het is ook goed voor het milieu.
- De kwaliteit van bedrijventerreinen in Ede is over het algemeen goed en dat moet zo blijven. Herstructurering gaat daarom boven aanleg van nieuwe terreinen.
- Er moet voldoende ruimte zijn voor lokale economische bedrijvigheid in de buitendorpen.

DETAILHANDEL

De detailhandel verkeert in zwaar weer door de economische crisis en door structurele ontwikkelingen zoals internetverkoop. De gemeente moet, samen met de ondernemers, zorg blijven dragen voor levendige winkelgebieden.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Detailhandel op bedrijventerreinen mag niet zorgen voor oneerlijke concurrentie ten opzichte van ondernemers op duurdere locaties in winkelgebieden.
- Voorzieningen in de buitendorpen moeten zo veel mogelijk in stand blijven.
- De gemeente moet proactief leegstand voorkomen door een creatieve herbestemming te geven aan lege panden. Nieuwbouw van winkels is in deze tijden in principe niet mogelijk.
- Grootschalige activiteiten in het centrum gaan soms ten koste van de detailhandel. De ChristenUnie is daarom voorstander van meer

"Dat Ede geen recreatieplas heeft

vind ik wel een gemis."

kleinschalige activiteiten in plaats van een paar grote evenementen.

- De ChristenUnie wil met de zondag omgaan zoals Jezus deed met de Sabbath, die is er voor de mens, niet andersom. Het is gezond om tenminste te ontspannen van je dagelijkse zorgen en werk. Die vrijheid om te ontspannen en de kerkdiensten ongestoord te kunnen bezoeken, ziet de ChristenUnie dankbaar als een groot goed in een wereld waarin de druk van de 24-uurs economie toeneemt. Daarom ziet de ChristenUnie het als haar opdracht de kleinere ondernemer te beschermen tegen de onrust en angst voor omzetverlies door nee te blijven zeggen tegen zondagopenstelling.

LANDBOUW

De landbouwsector is onmisbaar voor de Edese economie, de voedselproductie en de leefbaarheid van het buitengebied. De ChristenUnie heeft een warm hart voor de vele gezinsbedrijven in het buitengebied en wil deze zo veel mogelijk bewaren voor Ede.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Agrarische bedrijven hebben vaak moeite om het hoofd boven water te houden. Het is daarom belangrijk om ruimte te bieden voor (agrarisch gerelateerde) nevenactiviteiten.
- Een trend die niet tegen te houden lijkt, is de steeds verdergaande schaalvergroting in de landbouw. De ChristenUnie zet haar vraagtekens bij een zo vergaande industrialisering van dieren. Tegelijkertijd is de realiteit dat ondernemers door de grotere schaal meer financiële ruimte hebben om te investeren in milieucondities en het dierenwelzijn. We willen

uitbreiding van bedrijven dan ook alleen toestaan indien het milieu en het dierenwelzijn hier baat bij hebben.

- De afstand tussen maatschappij en de veehouderij is in sommige gevallen groot. De ChristenUnie steunt initiatieven die de landbouw dichterbij de burgers brengt, bijvoorbeeld "Vallei boert bewust". De ChristenUnie vindt streekproducten belangrijk.

"Waarom zou je die grote landbouwbedrijven naast natuurgebied verplaatsen? Met luchtwassers en andere techniek kun je ze daar houden. Boer en milieu zijn er bij gebaat."

Onderwijs

"Soms zitten kinderen met 9 à 10 jaar al alleen

thuis omdat kinderopvang te duur is geworden."

Ieder kind verdient een eerlijke kans om zijn talenten te ontwikkelen en maximaal te benutten. Daar is kwalitatief goed onderwijs voor nodig. Dankzij de vrijheid van onderwijs kunnen ouders en kinderen kiezen voor een school die aansluit bij hun geloofsbeleving. De ChristenUnie vindt dat de gemeente zich niet mag bemoeien met de schoolkeuze van ouders en kinderen. Scholen mogen hun identiteit beschermen door ouders te vragen de schoolgrondslag te ondertekenen of te respecteren.

De mening van ChristenUnie Ede:

- De gemeente stimuleert een goede uitwisseling van de beste werkwijze en methoden in het onderwijs door jaarlijks de Edese onderwijsdag te organiseren zodat scholen kunnen leren van elkaars aanpak.
- Schoolmaatjes; als een school door de inspectie als zwak wordt aangemerkt wordt een goed presterende school gezocht om de zwakke te steunen;
- Gezinnen trekken weg als er geen school in de buurt is. De Edese opheffingsnorm van 89 leerlingen moet verlaagd worden tot minimaal 50 leerlingen per school.
- Kinderopvang, tussen- en naschoolse opvang kan het beste plaats vinden in een schoolgebouw, dit voorkomt het onnodig vervoer van kinderen van

de ene plek naar de andere. Het concept van de brede school past hier goed bij, evenals multifunctionele speelplekken.

- Ede moet ouders van kinderen met een beperking ondersteunen met een aanbod van leerlingenvervoer dat past bij de gezinsomstandigheden.
- De invoering van passend onderwijs moet een zaak zijn van intensief overleg en overdracht tussen speciaal en gewoon onderwijs, goed begeleid door de deskundigen en jeugdzorg.
- De vrijheid van onderwijs betekent ook dat ouders een beroep kunnen doen op leerlingenvervoer als er geen school van hun richting in Ede voorhanden is. Van deze ouders mag een tegemoetkoming in de kosten gevraagd worden.
- De ChristenUnie is sterk voorstander van een snelle ontwikkeling van de zogenaamde Kennisas Ede Wageningen (campussen voor Edese en Wageningse studenten, van MBO tot universitair niveau). De Kennisas bevordert samenwerking op het gebied van de verschillende studies, gebruik van elkaars faciliteiten en resultaten, samenwerking bij woningbouw voor studenten en duurzaamheid.
- Ede moet de bouw van studentenhuisvesting stimuleren. Woningen voor studenten kunnen overal in Ede gesitueerd worden. Door hun vaak vrijwillige inzet voor de leefbaarheid van een wijk zijn studenten welkome bewoners in een wijk.
- De Kennisas maakt Ede tot een studentenstad met een jeugdige en actieve uitstraling. Studentenverenigingen van onder meer de CHE hebben behoefte aan een vaste plek voor hun activiteiten. De gemeente moet de vestiging van zo'n plek, een studentensociëteit, helpen realiseren.

Vrije tijd

"Wij zijn het middelpunt van Nederland, we hoeven niet alles te hebben op het gebied van cultuur, je kunt overal zo naar toe."

SPORT

Mensen die voldoende bewegen en sporten zijn minder vaak ziek. Sporten helpt tegen overgewicht, maar draagt ook bij aan betere prestaties op school. Sporten bevordert de leefbaarheid van een buurt en kan mensen bij elkaar brengen. Ede heeft veel sportverenigingen en goede accommodaties. ChristenUnie Ede vindt dat dit behouden moet blijven.

De mening van ChristenUnie Ede:

- Breedtesport heeft voorrang op topsport, we willen graag dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen. Waar mogelijk komen we toptalenten tegemoet met trainingsmogelijkheden in de regio.
- Als financiën sportdeelname beperken kan de bijzondere bijstand bijspringen of het jeugdsportfonds.
- Voor mensen met een fysieke of verstandelijke beperking worden (meer) mogelijkheden gecreëerd om mee te doen. De ChristenUnie vindt dat hier een taak voor de gemeente ligt om in overleg met de sportverenigingen te zoeken naar uitbreidingsmogelijkheden.
- Agressie op en rond de sportvelden wordt niet getolereerd. Investering door de gemeente in begeleiding van jeugdteamcoaches voor positieve aansturing is een investering in de gemeenschap.

- Veel christenen kiezen bewust voor de zaterdagssport. Om hen in de gelegenheid te stellen hun talent te benutten is het van belang dat wedstrijden en sportevenementen op zaterdag plaats vinden.

CULTUUR

Cultuur is verbonden met onze identiteit. Wie we zijn, wat we beleven, wat we mooi of juist afstotelijk vinden. Cultuur draagt bij aan de ontplooiing van mensen, de ontwikkeling van creativiteit, kan verbinden en plezier bieden. Ede kent een grote verscheidenheid aan culturele activiteiten. Van boekpresentaties in een boekwinkel tot aan musicals in het Open Lucht Theater. Dat aanbod en die diversiteit moeten we zien te behouden. Kunst weerspiegelt de visie van de kunstenaar op de ons omringende wereld. Sommige uitingen van kunst en cultuur kunnen een gevoel van vervreemding oproepen, omdat beschouwers niet het wereldbeeld herkennen dat hun wordt voorgehouden. De overheid past terughoudendheid bij het opstellen van normatieve kaders en stimuleert veeleer het debat in de samenleving over kunst en cultuur. Godslastering, pornografie en het aanzetten tot geweld en discriminatie zijn voor de ChristenUnie nooit acceptabel.

De mening van ChristenUnie Ede:

- De gemeente geeft subsidie voor muziekonderwijs. Tot voor kort kwam al die subsidie bij Cultura terecht, terwijl er veel meer aanbieders van muziekonderwijs in Ede zijn. Zoveel mogelijk kinderen moeten gebruik kunnen maken van deze subsidie, daarom wil de ChristenUnie de hiervoor gereserveerde gelden verdelen over aanbieders die minimaal 100 kinderen muziekonderwijs geven.

"Boekstart! Een boekenpakket voor pasgeborenen

gecombineerd met informatieve koffieochtenden

voor jonge ouders"

"Sport is belangrijk voor kinderen, zeker nu

kinderen meer achter de computer zitten. Het

is belangrijk voor de motoriek maar ook voor

de sociale contacten."

- Een gratis lidmaatschapskaart van de bibliotheek voor alle Edese pasgeborenen. De Bibliotheek doet mee met het project Boekstart, een leesbevorderingsprogramma voor ouders met tips om met je baby te genieten van lezen.
- Omdat het boetesysteem van de bibliotheek averechts werkt en mensen de bibliotheek daardoor minder gebruiken wil de ChristenUnie dagen voor boetevrij inleveren.
- Kunstbeoefening voor ouderen (65+) kan een bron van expressie en zingeving zijn en heeft een positief effect op meerdere levensterreinen, zoals gezondheid en sociale contacten. Organisaties voor amateurkunst, kunstinstellingen, welzijnsorganisaties en zorgcentra worden door de gemeente gestimuleerd om kunst- en cultuurparticipatie van ouderen te bevorderen. Daarbij rekening houdend met de soms beperkte mobiliteit en de vraag naar middagprogrammering.
- Het Kröller-Müller Museum is een museum van wereldformaat. Voor Ede iets om trots op te zijn. Te weinig mensen weten echter dat het museum in de gemeente Ede ligt. De gemeente moet werken aan een nauwere samenwerking met het museum. Zij helpt het museum daarmee aan publiciteit en gebruikt de collectie voor citymarketing.

Veiligheid

"Ik ben wel heel erg te spreken over onze

wijkagenten, zoals die in de wijkteams

functioneren en bij sommige probleemadressen

even 'een bakkie' gaan doen."

Jaarlijks presenteert het Algemeen Dagblad de misdaadmeter, een ranglijst van 406 gemeenten. Met een 93e plek in 2012 scoort Ede slecht. Vooral het grote aantal woninginbraken is zorgelijk. Maar ook een aantal van 315 mishandelingen per jaar vraagt om een gerichte aanpak. Door ingrijpen van de landelijke overheid heeft de gemeente helaas minder te zeggen over de inzet van de politie en brandweer dan vroeger. Toch moet de gemeente er alles aan doen om de veiligheid van haar inwoners te garanderen. Inwoners van Ede hebben daar ook zelf een taak in. Het is belangrijk dat burgers aangifte doen, alert zijn op verdachte zaken in de woonomgeving en dat doorgeven aan de wijkagent en de buurtbewoners. De whatsapp groep in sommige Edese wijken is daar een goed voorbeeld van.

De mening van ChristenUnie Ede:

- De wijkagent is een onmisbare schakel in de veiligheid van de buurt. Hij of zij kent de buurt, weet welke personen extra aandacht nodig hebben en is het eerste aanspreekpunt voor buurtbewoners bij veiligheidszorgen. De gemeente moet voorkomen dat de wijkagenten diensten moeten overslaan omdat ze door het korps ingezet worden bij de beveiliging van voetbalwedstrijden in Arnhem.
- Ongeveer een derde van de Edese bevolking is jonger dan 23 jaar. Het overgrote deel van de Edese jongeren gedraagt zich prima. Helaas komen

er ook overlastgevende en criminele jeugdgroepen voor. De inzet van Jeugdboa's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) helpt om de overlast terug te dringen en jongeren van het criminele pad af te houden. De ChristenUnie wil continuering van het aantal jeugdboa's in Ede en goede samenwerking met het sociaal team, als stap naar het zoveel mogelijk uitbannen van jeugdcriminaliteit en alcoholmisbruik. Ouders dienen consequent aangesproken te worden op hun verantwoordelijkheid als hun kinderen overlast veroorzaken.

- Het Veiligheidshuis is een samenwerkingsverband van verschillende organisaties die zich bezig houden met mensen die met justitie in aanraking (dreigen te) komen en coördineert de samenwerking van de organisaties die bij een gezin of jongere betrokken zijn. De gemeente moet ervoor zorgen dat het Veiligheidshuis in Ede blijft en daar voldoende middelen voor reserveren.
- En als het dan toch misgaat moet Ede zwaardere middelen niet schuwen. Bij aanhoudende overlast zijn samenscholingsverboden en gebiedsontzeggingen inzetbaar.
- Hoewel niemand zijn kind wil vergiftigen, staat Nederland de verkoop van drugs in coffeeshops toe. Cannabis tast de hersenen aan, vooral van jongeren. De combinatie van bepaalde genen en gebruik van wiet vergroot de kans op schizofrenie, psychoses en geheugenproblemen. Daarom moet de gemeente Ede actief werken aan het sluiten van de twee coffeeshops en weert die om te beginnen uit het centrum van Ede.
- Blazen in de openbare ruimte is verboden, door strakkere handhaving moet dit worden tegengegaan.

Standpuntenalfabet

ARBEIDSVERDRINGING: Klussen die goedkoper door re-integratie werknemers worden gedaan ten nadele van de zelfstandige ondernemer ziet de ChristenUnie als onwenselijk. Evenals de vrijwilliger die goedbedoeld klussen doet voor vermogende ouderen: de vrijwilligersorganisatie die een dergelijk verzoek binnen krijgt dient daar alert op te zijn.

ARMOEDE: ChristenUnie Ede ziet een inkomen onder of rond het sociaal minimum als armoede. Bijvoorbeeld als de voedsel- en kledingbank noodzakelijk is en er geen geld is voor festiviteiten of uitstapjes. Een inkomen tot 120 procent sociaal minimum ziet de ChristenUnie als sober, het is niet veel maar het is net genoeg. Wel is de omgeving hierbij van belang, als men niet op vakantie kan in een buurt of school waar iedereen wel gaat, ervaart men soberheid eerder als armoede.

ARMOEDEVAL: Armoedeval is het mislopen van voorzieningen en toeslagen als men vanuit een uitkeringssituatie werk aanvaardt met een inkomen iets boven het sociaal minimum. De ChristenUnie is van mening dat de gemeente iedere beleidsruimte die de arbeidswetgeving toelaat moet aanpakken om dit te voorkomen als dit een terugkeer naar de arbeidsmarkt bevordert. Want werken is goed, werk structureert, maar het moet wél lonen.

BEGELEIDING: In 2015 zal de begeleiding van mensen en jongeren met een (sociale) beperking vanuit de AWBZ naar de gemeente gaan. ChristenUnie is voorstander van zoveel mogelijk voortzetting van de vroegere begeleiding als dit de rust, zelfredzaamheid en sociale vaardigheden bevordert en/of de mantelzorger ontlast.

BEDRIJVENLOKET EDE: ChristenUnie vindt dat het contact van de gemeente met de bedrijven verbeterd kan worden door een duidelijk gemeentelijke balie /telefoonnummer waar bedrijven met al hun vragen van onkruid tot belastingen terecht kunnen.

BESTEMMINGSPLANNEN: In bestemmingplannen wordt vastgelegd wat er op een bepaalde plek toegestaan is en wat niet. Het bestemmingplan is een stimulans voor duurzaamheid. Het is bindend voor burgers, bedrijven en de overheid. De ChristenUnie vindt dat te strikte regels ontwikkelingen in de weg kunnen staan. In sommige gevallen is het goed om minder vast te leggen in het bestemmingsplan en zo meer mogelijk te maken.

BURGERPARTICIPATIE: De ChristenUnie vindt participatie van burgers en organisaties belangrijk. Dit gaat verder dan het af en toe organiseren van inspraakavonden. De ChristenUnie wil al bij de start, tijdens het bedenken van plannen, gebruik maken van de input van burgers, organisaties en bedrijven. Dit levert vaak originele ideeën op en is goed voor het draagvlak.

CENTRAAL MELDPUNT ZORGSIGNALERING: ChristenUnie ziet graag een dergelijk centraal telefonisch meldpunt waar mantelzorgers, burens, familie, ouders (als eerste contact met het CJG) terecht kunnen als ze zich zorgen maken over iemand of over zichzelf.

CENTRUM JEUGD EN GEZIN: In Ede werkte het concept van een CJG-balie niet. Nu is men overgestapt naar zogenaamd vindplaatsgericht werken: medewerkers gaan in gesprek met scholen, kinderdagverblijven etc. om te kijken waar ouders en kinderen behoefte aan hebben. ChristenUnie Ede vindt dit voorlopig een noodoplossing, te weinig direct gericht op hulp aan de ouders en bepleit een telefoonnummer/plaats die herkenbaar is voor de ouders.

CITYMARKETING: Met citymarketing wil de gemeente bereiken dat Ede gezien wordt als een aantrekkelijke gemeente voor bewoners, bedrijven en toeristen. De ChristenUnie onderstreept dit doel, maar vindt dat citymarketing zichzelf moet kunnen bedruipen: activiteiten moeten zichzelf terug kunnen verdienen. Kwaliteiten van Ede die volgens de ChristenUnie benadrukt moeten worden zijn de mooie natuur, het vele groen en de goede bereikbaarheid. Waaraan voortdurend gewerkt moet worden is een goede communicatie en steeds betere verstandhouding met burgers en bedrijven.

COLLECTIEF PARTICULIER OPDRACHTGEVERSCAP: Bij collectief particulier opdrachtgeverschap verwerft een groep particulieren bouwgrond en realiseert samen de woningen. De rol van de projectontwikkelaar verdwijnt hierdoor grotendeels, wat de woningen goedkoper kan maken. De ChristenUnie vindt dit een mooie manier van het realiseren van woningen. Er is vaak wel ondersteuning nodig. De gemeente moet hier een faciliterende rol in spelen.

COMPENSATIEPLICHT: De verplichting voor de gemeente om beperkingen van de burger dusdanig te compenseren dat deze mee kan doen in de maatschappij. Deze verplichting zou in de nabije toekomst minder stringent kunnen worden doordat de staatssecretaris de terminologie lijkt af te zwakken. Voor de ChristenUnie Ede blijft de compensatieverplichting echter van belang als schild voor de zwakke, zonder diens eigen verantwoordelijkheden te willen overnemen.

DUURZAAMHEID: De ChristenUnie wil bij de ontwikkeling van een wijk of dorp tegemoet komen aan de wensen en behoeften van mensen maar dit mag niet ten koste gaan van de mogelijkheden voor toekomstige generaties. Dit betekent bijvoorbeeld dat bij duurzaam bouwen gekozen wordt voor materiaal dat lang mee gaat. En dat

verstandig wordt omgegaan met energie want verspilling van fossiele energie is nadelig voor de toekomst van onze kinderen. Duurzaamheid draait om de kwaliteit van leven, nu én in de toekomst.

DAGBESTEDING: De volksmond voor het officiële “begeleiding van een groep”. Gemeenten moeten daar zelf een eigen invulling aan geven. De ChristenUnie is voorstander van dagbesteding als groep: het bevordert een dagritme en sociale contacten, en kan ontlasting betekenen voor de mantelzorger.

EDE 2025: Het motto van deze Edese langetermijnvisie is “Ede kiest voor Food in een jonge, groene stad van ontmoeten en verbinden”. De ChristenUnie heeft zich met name sterk gemaakt voor het aspect ‘ontmoeten en verbinden’ en zal dat ook in toekomst blijven doen. Wat werkelijk telt is de ontmoeting met elkaar. Er moet gewerkt worden aan verbinding tussen Ede en de buitendorpen, verbinding tussen generaties, culturen en maatschappelijke status maakt een gemeente pas echt waardevol om er te willen wonen.

EMVI AANBESTEDINGSCULTUUR: EMVI betekent economisch meest voordelige inschrijving. Bij deze manier van inkopen wordt er niet alleen gekeken naar prijs, maar wordt een opdracht gegund op basis van prijs en kwaliteit. De ChristenUnie wil dat de gemeente met behulp van EMVI gaat inkopen waarbij duurzaamheid en SROI (social return on investment – inzet van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt) doorslaggevende criteria worden.

GROEN IN DE STAD: De ChristenUnie pleit voor meer groen in de stad. Dit brengt de natuur dichterbij en is goed voor de biodiversiteit. Kleine maatregelen, zoals vleermuisenkasten en vogelkasten bij scholen, kunnen hier al een bijdrage aan leveren.

GRONDPRIJS: Jarenlang maakte de gemeente winst met verkoop van grond. Door de economische crisis stagneert de verkoop van grond en staan de prijzen onder druk. De ChristenUnie wil reële grondprijzen aangepast aan de marktomstandigheden.

IDENTITEITSGEBONDEN ZORG: Keuzevrijheid voor identiteitsgebonden zorg is een groot goed en moet zoveel mogelijk gefaciliteerd worden.

INTERNETWINKELS: Internetwinkels zijn een betrekkelijk nieuw fenomeen en zorgen ervoor dat de regels voor detailhandel op bedrijventerreinen niet meer altijd voldoen. De ChristenUnie vindt dat het alleen afhalen van op internet gekochte goederen op bedrijventerreinen mogelijk moet zijn.

KINDEROPVANG: Hoge kosten vanwege levensonderhoud, woning en zorg en de afschaffing van het kostwinnersmodel hebben er voor gezorgd dat doorgaans meer dan één inkomen nodig is om een gezin te bekostigen. Met toenemende studiekosten zal dat niet snel veranderen. Nu ook belastingvoordelen voor kinderopvang zijn afgeschaft

is het niet ongewoon dat jonge kinderen alleen thuis zijn. ChristenUnie Ede vindt dat een zeer ongewenste situatie en is van mening dat de gemeente uitwassen moet voorkomen. Er is behoefte aan een gevarieerd aanbod van kinderopvang aansluitend bij de opvoeding en geloofsidentiteit van de ouders, de gemeente moet niet één vorm van opvang bevoorstellen. De ChristenUnie is van mening dat de gemeente geen commerciële huurprijs mag vragen voor kinderopvanglocaties.

KINDEROPVANG BIJ RE-INTEGRATIE: De relatieve dure kinderopvang als de ouder in een re-integratietraject verkeert mag niet ontaarden in gesleep van locatie naar locatie ten nadele van het kind. Dan zijn zowel de kinderen als de ouder slechter af.

LEEGSTAND: Door de economische crisis is leegstand een steeds groter probleem. Dit geldt voor zowel kantoren als winkels. Leegstand is jammer van de schaarse ruimte, zorgt voor verloedering en heeft een negatieve uitstraling op de omgeving. De ChristenUnie wil daarom eerst leegstaande panden renoveren of slopen voordat er nieuwe panden gebouwd worden.

MAATWERK WMO: De gemeentelijke “Maatwerkvoorziening aanvullende inkomensondersteuning WMO” zal in de komende jaren drie andere vormen van rijks gelden voor aanvullend inkomen m.b.t. langdurig zieken en gehandicapten vervangen, maar wel met een forse bezuiniging. ChristenUnie Ede wil dat deze overheveling van rijks gelden zeker de eerste jaren worden geormerkt voor de doelgroep WMO, tot dat voldoende ervaring is met maatwerk en er duidelijk zicht is op de doelgroep.

MANTELZORG: Mantelzorg wordt gegeven vanuit een relatie met de zorgbehoevende, er is niet echt sprake van vrijwilligheid, meer het gevoel van een vanzelfsprekende zorgplicht. De zorgvragende partner of familielid heeft met mantelzorg meer kans op een eigen regie van zijn leven. ChristenUnie Ede vindt dat ook de mantelzorgers ondersteuning moeten krijgen zodra ze die nodig hebben en liefst nog voordat de vermoeidheid de regie over hun eigen leven in de weg gaat staan.

MEGASTAL: Megastallen zijn stallen waar hele grote aantallen dieren gehouden worden. De cijfers van onderzoeksinstituut Alterra (onderdeel van Wageningen UR) worden vaak als leidraad genomen. Bijvoorbeeld bij minstens 7500 vleesvarkens of 1200 fokvarkens, 120000 leghennen, 220000 vleeskuikens, 250 melkkoeien of 2500 vleeskalveren. De ChristenUnie is geen voorstander van industrialisering van de landbouw, maar ziet ook dat door schaalvergroting duurzaamheidswinst geboekt kan worden. Zonder een verbetering van de duurzaamheid en het dierenwelzijn zijn megastallen in ieder geval niet toegestaan.

MESTVERGISTER: In een mestvergister wordt duurzame energie geproduceerd. De ChristenUnie wil deze toestaan, mits de veiligheid gegarandeerd is. In het buitengebied zijn kleinschalige mestvergisters mogelijk. Wel moet voorkomen worden dat er voedsel wordt gebruikt en moeten de grondstoffen (mest) uit de nabije regio komen.

MONUMENTENZORG EN CULTUURHISTORISCH ERFGOED: De ChristenUnie is zuinig op het Edese culturele erfgoed, zoals monumentale gebouwen en woningen, landschappen, dorpsgezichten, bodemvondsten, etc. Er moet gewaakt worden voor te rigoureuze en snelle sloop die tijd- of beeldbepalende objecten naar de vergetelheid stuurt. Het gemeentearchief van Ede is waardevol voor burgers en heeft, samen met de vier Edese musea, een samenbindende functie voor burgers. De ChristenUnie pleit voor optimale samenwerking en afstemming door de musea en gemeente Ede.

ONDERWIJSONDERSTEUNING/HUISVESTING: Met de onderwijsinspectie houdt de rijksoverheid toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Hoewel de gemeente geen invloed heeft op de inhoud van het onderwijs, kan ze het onderwijs wel ondersteunen met goede gebouwen, financiering van schoolbegeleiding en organisatie van allerhande taken die niet tot de hoofdtaak van een school hoort. ChristenUnie Ede vindt dat kinderen maximaal twee jaar in een noodgebouw les mogen krijgen. Goede huisvesting met een gezond binnenklimaat bevordert het welzijn van kinderen op school. Ede bouwt geen scholen op minder dan 300 meter afstand van de snelweg.

OPVOEDEN: De ouders zijn de eerstverantwoordelijke voor de opvoeding van de kinderen. Maar opvoeden is in deze tijd niet makkelijk. Een laagdrempelig Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), goed (digitaal) vindbaar en aanspreekbaar via hulpverleners, artsen en scholen kan voorkomen dat ouders te lang doormodderen.

PARKEREN: Door parkeertarieven kan de gemeente sturend optreden en het gebruik van fiets en openbaar vervoer stimuleren. De ChristenUnie vindt dat parkeerbeleid dan ook in samenhang met toegankelijkheid, fietsvoorzieningen en OV besproken moet worden. Er moet in parkeerkelders alleen betaald worden voor de werkelijke parkeertijd. Fietsenstallingen (zoveel mogelijk) gratis en goed toegankelijk.

PARKMANAGEMENT: Parkmanagement betekent dat ondernemers samenwerken om de kwaliteit van bedrijventerreinen in stand te houden, vaak in samenwerking met de overheid. In Ede wordt bijvoorbeeld samengewerkt voor het beheer van de openbare ruimte en de beveiliging. De ChristenUnie vindt een goede kwaliteit van bedrijventerreinen belangrijk en vindt dat de gemeente dit moet stimuleren en faciliteren.

PASSEND ONDERWIJS: Kinderen met een handicap of gedragsproblemen hebben extra zorg nodig en een passende school. Per 1 augustus 2014 gaat het Passend Onderwijs van start. Scholen moeten zorgleerlingen dan een passende plek bieden en kunnen niet meer zomaar doorverwijzen naar het Speciaal Onderwijs. Scholen moeten van de nieuwe wet een samenwerkingsverband vormen om zorgleerlingen te plaatsen. De ChristenUnie vindt dat medewerkers van jeugdzorg hierover geïnformeerd moeten worden, zodat mogelijke problemen tijdig gesignaleerd worden en zo mogelijk verholpen kunnen worden. ChristenUnie Ede ziet nu al een toenemende klassengrootte en dringt aan op intensief en tijdig overleg tussen jeugdzorg, speciaal onderwijs en de gewone basisschool t.b.v. een soepele overgang.

PARTICIPATIEWET: de opvolger van de Wet Werken naar Vermogen waarbij de Wet Werk en Bijstand, de Wet Sociale Werkvoorziening en een gedeelte van de Wajong (jongeren met een arbeidshandicap) in 2015 van Rijk naar gemeente gaan. Meer mensen met een arbeidshandicap zullen niet meer in een beschutte werkplek terecht kunnen, maar met begeleiding of gedetacheerd bij een werkgever werken. De ChristenUnie vindt inspanning tot optimale matching noodzakelijk voor zowel werkgever als werknemer.

PGB: In de WMO komt een recht op het persoonsgebonden budget, onder stringente voorwaarden en fraudebestendig. ChristenUnie Ede is voorstander van PGB's, het vergroot de keuzevrijheid en de mogelijkheid van eigen regie van de burger over zijn zorg.

RECREATIEPLAS: Een recreatieplas was en is al lange tijd een wens van veel Edenaren. Helaas is de laatste poging afgeketst op met name onteigeningsproblemen. De ChristenUnie zou ook nog steeds graag een recreatieplas binnen de gemeentegrenzen willen hebben, maar alleen als het nieuwe plan realistisch en uitvoerbaar is en niet ten koste gaat van (weer) veel inzet en energie van mensen die uiteindelijk teleurgesteld worden. Ook mag het niet ten koste gaan van bestaande buitenbaden.

SOCIAAL ISOLEMENT: Voor de ChristenUnie is sociaal isolement door armoede en ziekte onaanvaardbaar. De gemeente dient hierin creatief mee te denken en het onwenselijke van het niet kunnen meedoen preferent te laten zijn bij de behandeling van de hulpvraag. De gemeente mag zich dan niet achter regelgeving en protocollen verschuilen. De hulpvraag van de burger staat centraal, soms moet de burger ook geholpen worden met het stellen van de hulpvraag.

SCHULDHULPVERLENING: Schuldhulpverlening, al dan niet met hulp van vrijwilligers, is voor de ChristenUnie alleen zinvol als de hulpvrager ook daadwerkelijk bereid is mee te werken zodat de kans op terugval wordt verkleind. Deze motivatie is met name van belang als de oorzaak in verkeerd consumptief gedrag of verslaving ligt. Inzetten op bewustwording en preventie, ook via het vindplaatsgericht werken op bijvoorbeeld scholen, via preventiemedewerkers en schoolmaatschappelijk werk van het Centrum voor Jeugd en Gezin moet voortgang vinden en zich snel verder ontwikkelen.

STUDENTENHUISVESTING: Ede wil aantrekkelijk zijn voor studenten. Dat betekent dat er voldoende studentenwoningen moeten zijn. De ChristenUnie juicht de ontwikkeling van de studentencampus toe. De ChristenUnie vindt dat er ook ruimte moet zijn voor studentenwoningen in woonwijken. Overlast moet vanzelfsprekend voorkomen worden.

TEGENPRESTATIE: Niet alleen onbetaalde arbeid verrichten, ook een eigen bijdrage betalen voor voorzieningen etc. wordt door de gemeente Ede soms aangeduid als tegenprestatie. Dit geeft menig burger die een uitkering of voorziening nodig heeft het gevoel een profiteur te zijn, terwijl hij of zij zelf doorgaans niet voor zijn situatie gekozen heeft. Voor ChristenUnie Ede is een tegenprestatie vragen alleen geoorloofd als ook de

cliënt er baat bij heeft en het zijn of haar re-integratie dient.

VERSLAVING: Bij verslaving is de jongere of volwassene niet meer de baas over zijn behoeften. De ChristenUnie vindt dat deze afhankelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moet worden en bij de eerste signalen serieus genomen moet worden door de omgeving. De gemeente kan door voorlichting aan ouders en een laagdrempelige toegang tot informatie en hulp, bijvoorbeeld via het CJG, veel leed voorkomen.

VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE: Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is belangrijk om taalachterstand te verkleinen. Kinderen worden doorgaans voor de VVE geselecteerd op basis van het opleidingsniveau van de ouders. Maar gemeenten mogen zelf criteria bepalen en de doelgroep groter maken. Taalachterstand komt in Ede nogal eens in buitendorpen voor en bij migrantengezinnen. ChristenUnie Ede vindt dat consultatiebureaus en CJG een signalerende en begeleidende taak hierin hebben, ook als het gaat om de betrokkenheid van de ouders te stimuleren.

VRIJWILLIGERSWERK: ChristenUnie Ede vindt dat beleid voor vrijwillige inzet mét de vrijwilligers en niet over de hoofden van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties heen gemaakt moet worden. En het beleid moet regelmatig getoetst en desgewenst aangepast worden met als doel een goede samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties en optimale matching tussen hulpvrager en vrijwilliger. Bij vrijwilligerswerk in de sociale sfeer is regie en coördinatie van vrijwilligerswerk door (een aangewezen instantie van) de gemeente nodig, bijvoorbeeld bij vrijwillige begeleiding.

WELSTANDSCOMMISSIE: ChristenUnie Ede voelt veel voor het beperken van de invloed van de welstandscommissie, c.q. het laten vervallen van deze commissie in verband met de beperkende invloed bij initiatieven op het gebied van duurzaamheid en mantelzorg. Welstandscriteria kunnen ook zonder een commissie goed en creatief worden toegepast.

ZORGBOEDERIJ: Een zorgboerderij is een agrarisch bedrijf waar mensen met een zorg of hulpvraag een passende dagbesteding vinden en/of meewerken. De ChristenUnie draagt zorgboerderijen een warm hart toe. Het daadwerkelijk bezig zijn met dieren en in de buitenlucht werkt voor veel mensen heilzaam. Bovendien zijn zorgboerderijen goed voor de leefbaarheid van het buitengebied.

www.ede.christenunie.nl

@ChristenUnieinEde

www.facebook.com/ChristenUnieinEde